

Stortinget

Deres referanse

Vår referanse
11/00099-18Dato
17.10.2011

INNSPILL TIL ARBEIDS- OG SOSIALKOMITEENS HØRING OM STATSBUDDSJETTET 2012

Fellesorganisasjonen (FO) er et fagforbund som organiserer over 26.000 barnevernpedagoger, sosionomer, vernepleiere, velferdsvitere og studenter. FOs hovedmål er å bedre medlemmenes lønns- og arbeidsforhold, drive helse- og sosialpolitisk påvirkningsarbeid og yrkesfaglig aktivitet. Over 80 % av FOs medlemmer er kvinner. Hovedparten av medlemmene arbeider innenfor offentlige helse- og sosiale tjenester.

FO ønsker å gi innspill på følgende budsjettposter:

Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne
(vedlegg til Prop. 1S (2011 – 2012) - Statsbudsjettet, fra Arbeidsdepartementet)

Programkategori 09.20: Tiltak for bedre levekår, kap. 621 med vekt på:

Post 62: Kvalifiseringsprogrammet

Post 63: Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte

Post 70 Overgangsstønad

Programkategori 09.30 Arbeidsmarkedet

Kap. 643 Arbeidsmarkedstiltak

Programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
23 06 11 70

Telefaks:
23 06 11 14

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne

(vedlegg til Prop 1S (2011 – 2012) - Statsbudsjettet, fra Arbeidsdepartementet)

FO er fornøyd med at regjeringen har lagt fram jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne. Vi ser den som et startskudd for styrking av mulighetene for jobbdeltakelse for funksjonshemmede.

Det er avgjørende for å lykkes at strategien blir en satsing over flere år. For de som trenger bistand i veien mot jobb, for arbeidsgiverne og for ansatte i NAV er det imidlertid viktig nå å sikre at NAV-kontorene får mulighet til god oppfølging av den enkelte. Det er blant annet et suksesskriterium for om tilretteleggingsgarantien vil fungere.

Fafo-rapport 2011:24 "Med NAV på laget?" er en kvalitativ undersøkelse der ledere og saksbehandlere i NAV blir intervjuet. Følgende sitat fra en leder ved NAV-kontor er typisk for hvordan både saksbehandlerne og lederne opplever rammebetingelsene: "Nei vi har ikke nok tid og ressurser for å bistå yngre personer med funksjonshemninger i overgangen mellom utdanning og arbeid. I denne overgangen finnes mange dilemmaer"

- **FO mener at lokalkontorene i NAV må få nødvendige rammebetingelser for å sikre god oppfølging av den enkelte som har behov for dette. I praksis betyr dette at hver saksbehandler må ha et begrenset antall personer for oppfølging, slik at det er tid nok til å gjøre en god jobb i samarbeid med hver enkelt. Stortinget må be regjeringen sikre dette i det videre arbeidet med jobbstrategien, og ber om at Stortinget får gjennomgått status på området snarest mulig, og senest i revidert budsjett.**

Innsats mot fattigdom

(kapittel 3.3 Fattigdom, s28, samt programkategori 09.20, Tiltak for bedre levekår)

Å bekjempe fattigdom har vært en viktig sak for regjeringen, men FO mener innsatsen er for svak. Det er særlig bekymringsfylt at barnefattigdommen øker.

- **FO vil understreke at universell tilgang til offentlige tjenester bidrar til å utjevne levekårsforskjeller. Det er derfor viktig at stortinget holder fast på dette prinsippet. Det er positivt at det satses på videreføring av en rekke målrettede tiltak fra ulike departement. Vi vil likevel peke på at særskilt satsning rettet mot barn, unge og familier som er rammet av fattigdom bør økes. Arbeid til alle er det viktigste virkemiddelet mot fattigdom, sammen med bla.a. sosial boligpolitikk, god barnepolitikk som utjevner forskjeller, gode inkluderingstiltak, og inntektssikring på forsvarlig nivå.**

Kvalifiseringsprogrammet

(Programkategori 09.20, post 62 Kvalifiseringsprogrammet, s.86-87)

FO ser at den foreløpige evalueringen av Kvalifiseringsprogrammet viser vei videre. Utfordringer og forbedringstiltak som framkommer er bl.a. at brukermidvirkningen og kunnskap om psykiatri og rusproblemer bør bli bedre. Rapporten fastslår også at både brukerne og de ansatte opplever problemer med å overlate den individuelle oppfølgingen til eksterne tiltaksarrangører.

FO vil derfor oppfordre komiteen til å se nærmere på hvilke tiltak som bør settes i verk. Vi har sett mange eksempler på at midler som legges inn i kommunerammen (kap 571 *Rammetilskudd til kommunene, post 60 Innbyggertilskudd) forsvinner til andre tiltak enn de det var ment for. Det har skjedd bl.a. med frie midler til barnevernet. I denne sektoren tar regjeringen nå grep gjennom øremerking.

- **FO mener at midlene til kvalifiseringsprogrammet også må øremerkes og ber komiteen vurdere dette. Videre mener FO at det må avsettes midler til å igangsette et arbeid med å utvikle bemanningsnormer.**

Inntektssikring – forsvarlig minstenivå

De som av ulike grunner ikke kan komme i arbeid eller som bare delvis kan arbeide, må ha et inntektsnivå som gir en forsvarlig levestandard. FO har ved flere anledninger tatt opp at minstenivået i folketrygden må heves. 33 % av sosialhjelpsmottakerne har sin hovedinntekt gjennom folketrygden. Å måtte søke supplerende sosialhjelp er en belastning for bruker, og medfører også at NAV-ansatte må bruke mer tid på saksbehandling. En målsetting med NAV-reformen var å redusere tiden som brukes på saksbehandling, og gi mer rom for de ansatte til å drive individuell oppfølging. For at målsettingen skal bli realitet må det gjøres noe med minstenivået på trygder og stønader.

- **FO mener at:**
 - **Minstenivået for pensjon i folketrygden må heves**
 - **Kvalifiseringsstønadene må heves til 3 G**
 - **Økonomisk sosialhjelp må være nasjonalt normert, og ligge på et nivå som tilsvarer de anbefalte satsene fra Statens institutt for forbruksforskning (SIFO).**

Arbeidsmarkedstiltak

(Prg.kat.09.30 Arbeidsmarkedet, kap 643 Arbeidsmarkedstiltak, s.92-99)

Regjeringen legger vekt på at arbeidsmarkedstiltak og IA - avtalen er sentrale virkemidler i arbeidet for å inkludere utsatte grupper. Tiltaksnivået videreføres, men med større andel til personer med nedsatt arbeidsevne. FO positiv til jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne også innebærer en ekstra satsing både bemanningsmessig og med øremerkede tiltaksmidler.

Sett i lys av den stadig lavere yrkesdeltakelsen for utviklingshemmede, mener FO det er bekymringsfullt når unge personer med utviklingshemning ikke inkluderes i strategien. Arbeid med bistand er et viktig tiltak, og det må være tilstrekkelig kompetanse til å ivareta behovet for slik bistand. En ny rapport fra NTNU samfunnsforskning viser at i perioden 2000-2010 har andelen utviklingshemmede som ikke har noen dagaktivitet økt jevnt. Det er bekymringsfullt at mens likestilling og inkludering er det uttalte målet, er resultatet det motsatte.

- **FO mener at:**
 - **Det er behov for en satsing som sikrer flere utviklingshemmede arbeid eller annen meningsfylt dagaktivitet.**

Kvalitetsutvikling i Arbeids- og velferdsetaten

(Programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken, s.79-84)

FO er særlig opptatt av at kvalitetsutvikling i NAV og vil rose regjeringen for at de vil vurdere hvordan HUSK-programmene (Høgskole- og universitetssosialkontor) kan videreføres. FO mener at vi allerede nå har kunnskaper som tilsier at det må opprettes kunnskapsentre i kommunene som ivaretar forskning og utviklingsarbeid i nært samarbeid mellom brukere-praksis-utdanning – forskning.

Rigmor Hogstad
forbundsleder

Anny Skarstein
avdelingsleder